

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARINA İLİŞKİN METAFORLARI

Hasan DEMİRTAŞ

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Malatya

Duygu ÇOBAN

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ağrı

İlk Kayıt Tarihi:18.02.2013

Yayına Kabul Tarihi:30.05.2014

Özet

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin düşüncelerinin geliştirdikleri metaforlar aracılığıyla incelenmesidir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemleri ile yürütülmüştür. Araştırmanın amaçlarına uygun olarak İnönü Üniversitesi 2010-2011 eğitim-öğretim yılında kayıtlı lisans öğrencilerinden amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen 170'i erkek, 150'si kadın olmak üzere toplam 320 katılımcıya uygulanan, açık uçlu soruların yer aldığı formlar aracılığıyla, 198 adet farklı metafor elde edilmiştir. İçerik analizine tabi tutulan veriler olumlu ve olumsuz kategorilere ayrılmış daha sonra yedişer temada gruplandırılmıştır. Araştırmanın dikkat çeken bulguları arasında öğrencilerin öğretim elemanı kavramıyla ilgili olumsuz kategoride daha fazla metafor ürettikleri, en fazla metaforun yer aldığı temanın bir otorite unsuru olarak öğretim elemanı teması olduğu ve öğretim elemanlarının olumlu yönlerinden en çok yönlendirici, yol gösterici, rehber olma özelliklerine değinmeleri sayılabilir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenci, öğretim elemanı, metafor

METAPHORS OF THE COLLEGE STUDENTS ABOUT INSTRUCTORS

Abstract

The aim of this study was to examine the beliefs of college students about instructors through the metaphors they developed. The study was carried out with qualitative research methods. For the purpose of this study 198 pieces of different metaphors were obtained through the forms with open-ended questions applied 170 male and 150 female students specify according to purposal sampling method from among the students enrolled in the academic year of 2010-2011 at İnönü University. Data applied content analysis was divided into two categories "positive" and "negative" and then grouped into seven themes. The important findings of study are that most of the university students have generated more negative metaphors than the positive ones about the lecturers, the theme of "a lecturer as an authority person" has been the mostly observed metaphor theme and the university students have mainly mentioned the features of orienting, leading and guiding by the lecturers of their positive aspects.

Key Words: Student, instructor, metaphor

1. GİRİŞ

Geçtiğimiz son otuz yıl içinde “dile dönüş” ve “retoriğe dönüş” hümaniter disiplinlerde önemli bir entelektüel hareket olarak ortaya çıktı. Buna göre; sosyal ve kültürel gerçeklikler, hatta bilimin kendisi linguistik ve metaforik inşalardır. İnsan içinde yaşadığı gerçekliği ancak metaforlar vasıtasıyla ve metaforik olarak inşa edebilir (Lakoff ve Johnson, 2010). Metaforlar son yıllarda hem sosyal bilimlerde hem de örgüt analizlerinde artan ilginin konusu ve merkezi olmuştur. Metafor ilk kez 1980’de Lakoff ve Johnson’ın “Metafors We Live By” isimli çalışmalarında geliştirilmiştir (Beşkardeş, 2007).

Grekçe metaphoradan gelen metafor kelimesi, meta: öte ve pherin: taşımak kelimelerinden oluşan ve ‘bir yerden başka bir yere götürmek’ anlamına gelir (Lakoff ve Johnson, 2010). TDK’nın mecaz olarak tanımladığı (www.tdk.gov.tr) metafor sözcüğü literatürde eğretileme, benzetme, istiare anlamlarında kullanılmakla beraber pek çok farklı tanımı bulunmaktadır. Örneğin metafor sözcüğü, “bir düşünce ve görme biçimi” olarak; “bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu, anlamada ve açıklamada işe koşabileceği güçlü bir zihinsel araç” olarak; “insanların hayatı, çevreyi, olayları ve nesnelere nasıl gördükleri; farklı benzetmeler kullanarak açıklamaya çalışmada kullandıkları bir araç” olarak tanımlanmaktadır (Morgan, 1998; Saban, Koçbeker ve Saban, 2006; Cerit, 2008).

Sackman’a göre “Mecaz bir kavram veya bir terimin belirli bir benzerliği ifade etmek amacıyla farklı bir içeriğe uygulandığı bir dil formudur.”. Bir dil formu olarak aynı kavram veya terimin farklı ortamlar arasında bir geçiş olarak kullanılması anlamında mecazlar kavramları dönüştürür. Mecazlar, insanın doğayı ve çevresini anlamasının, anlamsız gibi görünen nesnel gerçeklikten belirli yorumlar yoluyla anlamlar çıkarmasının, yaşantı ve deneyime anlam kazandırmanın araçları olarak “bilmeye” de olanak sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Metaforlar genel olarak bilinç altı ile ilgili, günlük yaşantımızın ve olağan iletişimimizin hafife alınan parçasıdır (Steger, 2007; Hogler, Gross, Hartman ve Cunliffe, 2008). Metafor gündelik hayatta sadece dilde değil, düşünce ve eylemde de yaygındır. Gündelik kavram sistemimiz, kendileriyle düşündüğümüz ve eylemde bulunduğumuz terimler, temelde doğası gereği metafordur (Lakoff ve Johnson, 2010).

Metafor, bir nesneyi başka bir nesne yardımıyla hayal gücü sonucu tanımlayan bir benzetimdir (Thomas ve Beauchamp, 2011). Sözlükler tanımlama yoluyla basit anlamları aktarırlar, metaforlar tanımlama yoluyla karmaşık anlamları aktarırlar. Eğitim sadece tanımlamaları gerektirmez aynı zamanda karmaşık anlamların aktarımını da gerektirir. Metaforlar bunu çok iyi şekilde gerçekleştirir ve böylece öğrenme ve öğretme dilini alışıldık kılar. Aristo’dan günümüz düşünürlerine birçok kişi, bilginin yeni yüzünün, ancak o bilginin başka bir alandaki temel formu üzerine inşa ederek öğrenilebileceğini gözlemlemişlerdir. Eski bilgi yeni hedef bilgiyi taşıyan metaforik bir araç haline gelir (Carter ve Pitcher, 2010). İnsanlar her kavramı açıklayabilecek kelime

hazinesine sahip olamayabilir. Herhangi birinden bir kavramı açıklaması istendiğinde kişi o kavramı başka bir bilgi alanına ait olan kavramla mukayese edip, gerçeğe dönük olarak şekillendirip ifade etme yoluna gidecektir (Clarcken, 1997).

Metaforların kapalı ve bilinçli bir şekilde ele alınmış olmayan fikirlerin anlaşılmasını sağlayan bir bütünlüğü ve iç tutarlığı vardır. Doğrudan sorulardan çıkarılmayacak ilişkileri açığa çıkarmak için uyarıcı ve çağrıştırmacı olabilirler (Leavy McSorley ve Bote, 2007). Metaforlar insanların hayal gücü ve deneyim alanlarını birbirine bağlar. Gerçek algılara ve yorumlara önderlik eder ve hayal gücünü ve amaçları kesin ve açık olarak belirtmede yardımcı olur (Cornelissen Joep, Oswick, Christensen ve Phillips, 2008; Lopez, 2007). Metaforlar yaratıcıdır; çünkü zihnimizi mevcut ve aşık benzerliklerin, ilişkilerin ve görüşlerin ötesine, kendi yarattıkları yeni benzerliklere, ilişkilere ve görüşlere yönlendirir. Kelimenin tek başına daha önce taşıyamayacağı bir anlam boyutu keşfedilir ve böylece hem kelimenin hem de düşüncenin anlam ufku genişler (Lakoff ve Johnson, 2010). Metaforlar açık anlamda olduğu müddetçe, kavramların altında yatan benzerlikleri anlamları ifade edilebilir, nitelendirebilirler (Sten, 2002).

Açıklanmak istenen soyut olgu hedef alan olurken, bu olguyu açıklamak için kullanılan somut olgu ise köken kavram alanı temsil eder. Bu iki olgu birbirlerine benzeştirilirken köken kavram alanının tüm özellikleri hedef kavram alanını kapsamayabilir. Köken kavram alanının sadece belirgin özellikleri bu benzeştirme işleminde kullanılır. Örneğin, Türkçenin anne sütüne benzetilmesi işlemi hedef alan Türkçeyken köken kavram alanı ise anne sütüdür. Anne sütünün çocuğun gelişimi açısından birçok faydası ya da gereklilikleri vardır. Fakat bir birey için Türkçenin anne sütü olarak algılanmasının ardında yatan gerçeklik, öz güven duygusudur. Yani Türkçe anne sütü gibi bireyin öz güven kazanmasında önemli bir olgudur. Burada bireyin anne sütü metaforunu kullanmasındaki benzetişim değeri öz güven duygusudur (Sevim, Veyis ve Kınay, 2012)

Forceville'e göre, herhangi bir şeyin metafor olarak kabul görmesi için şu üç sorunun yanıtlanması gerekmektedir: 1- Metaforun iki koşulu hangileridir? 2- Bir metaforun hedef alanı ve kaynak alanı hangileridir? 3- Metaforun kaynak alanından metaforun hedef alanına doğru hangi özellikler eşleştirilmektedir? Bu ilişkiyi Saban (2004), metaforun konusu (örneğin, "öğretmen bahçıvan gibidir." cümlesindeki öğretmen sözcüğü), metaforun kaynağı (bahçıvan) ve metaforun kaynağından konusuna atfedilmesi düşünülen özellikler (bahçıvanın yetiştirdiği fidanlarla ayrı ayrı ilgilenmesi gibi öğretmenin sınıftaki öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alması) şeklinde açıklayarak metaforun kaynağının, metaforun konusunu farklı bir bakış açısıyla anlamada bir filtre veya süzgeç görevi gördüğünü belirtmiştir (Aydoğdu, 2008).

Metaforların dilin ötesinde, kültürel, sosyal ve felsefi boyutları bulunmaktadır. Hiçbir metafor keyfi değildir. Metaforların tümü, fiziksel ve kültürel yaşantıdan kaynaklanmaktadır (Girmen, 2007). Metaforun felsefede kullanım amacı, ifadeye bir üslup güzelliği vermek, anlaşılmasında güçlük çekilen konuları biraz daha anlaşılır hale

getirmek ya da anlaşılmasına katkı sağlamaktır (Aydın, 2006; Randall ve Jennifer, 2005; Camp, 2006; Mojtabei, 2000; Tamimi, 2005).

Metaforlar analiz edilmek istenilen kavramların nasıl algılandığını ortaya çıkar-maya katkı sağlar (Cerit, 2008; Rızvanoğlu, 2007). Metaforlar canlı cansız, soyut so-mut olabileceği gibi olumlu ve olumsuz da olabilmektedir. Bilgi toplama ve sorgula-ma aracı da olabilen metaforlar aynı zamanda, yeterince anlaşılmamış konuların daha kolay anlaşılmasını sağlamaktadır (Semerci, 2007).

Metaforlar karmaşık fenomenler hakkında düşünme ve konuşmalarda önemli ör-güt elemanları olarak görülürler. Metaforlar ve görsel imajlar kullanarak, eğitimciler kendi rolleri ve sorumlulukları, eğitimin doğası ve öğretmen öğrenci ilişkileri hakkın-da daha derin bir anlayışa sahip olurlar. Pek çok faydalı metafor vardır. Eğitim prob-lemlerine anne-baba, bahçıvan veya bir doktor gözüyle bakılması bir kişinin nasıl iler-lemesi gerektiği konusunda fikirler verecektir (Çelikten, 2006). Öğretmen metaforları çalışması, öğretmenlerin mesleki tanımlamaları ve bağlamsal faktörler arasındaki iliş-kileri araştırmak için uygun araçtır. Metaforik düşünceleri araştırmak, öğretmenlerin sınıfta sahip olduğu roller, öğrenciler ve eğitimle ilgili inançları ve varsayımlarının altında yatanları ortaya çıkarmak için kullanılan bir yöntemdir (Ben- Peretz, Mendel-son ve Kron, 2003; Cerit, 2008).

Metaforun, bireylerin dünyalarını anlamlandırma ve yapılandırılmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme aracı olması etkisi ile (Arslan ve Bayrak-çı, 2006) ulusal ve uluslar arası eğitim literatüründe bu olguyu konu edinen çalışmalar oldukça yaygınlaşmıştır. Örneğin, Inbar, 254 eğitimci ve 409 öğrenci ile gerçekleştirdiği bir çalışmada *öğrenci*, *öğretmen*, *müdür* ve *okul* kavramlarına ilişkin 7042 adet metafor toplamıştır. Araştırmacının nitel ve nicel veri analiz süreçlerini birlikte kul-landığı bu araştırmanın bulgularına göre, eğitimcilerin yaklaşık % 18'i öğrencileri *boş kutular* (örneğin, *şişe*, *kap*, *vazo*, vb) olarak algılarken, sadece % 7'lik bir öğrenci grubunun metaforları bu kategori altında yer aldığı görülmektedir. Benzer şekilde, eğitimcilerin % 10'u öğrencileri bir *çömlekçinin elindeki çamura* benzeten metafor imgelerini (örneğin, *sakız*, *diş macunu*, *hamur*, vb) sunarken sadece % 3'e yakın bir öğrenci grubunun metaforları bu kategori altında yer aldığı görülmektedir. Araştır-macıya göre bu araştırmanın en çarpıcı bulgusu ise, öğrencilerin % 33'ünün ve eği-timcilerin de yaklaşık % 8'inin öğrenciyi *esir* (örneğin, *köle*, *mahkûm*, *kafesteki kuş*, vb) olarak algılamasıdır (Saban, 2009).

Saban'ın (2004) yürüttüğü bir araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmen adayları öğretmeni "bilginin kaynağı ve aktarıcısı (örneğin, ansiklopedi vb.)", "öğrencileri şe-killendirici ve biçimlendirici (örneğin, marangoz vb.)", "öğrencileri tedavi edici (ör-neğin, doktor vb)", "öğretirken eğlendirmesi (örneğin, tiyatro oyuncusu vb.)", "ög-rencilerin bireysel gelişimlerini desteklemesi (örneğin bahçıvan, vb.)" ve "öğrencilere öğrenme sürecinde rehberlik etmesi (örneğin, pusula, vb.)" olarak tanımlamışlardır.

Okullar sembolik unsurların bulunduğu kurumlardır. Bu sembollerden birisi de metaforlardır. Metaforlar, insanların hayatı, çevreyi, olayları ve nesnelere nasıl gördükleri; farklı benzetmeler kullanarak açıklamaya çalışmada kullandıkları bir araç olarak düşünülmektedir (Cerit, 2008).

Cerit (2006), ilköğretim okullarında öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin *okul* kavramına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla incelemiştir. Araştırmanın veri toplama aracında yer alan okula ilişkin metaforlar şunlardır: “bakım ve gözetim yeri”, “bilgi ve aydınlanma yeri”, “değişme ve ilerleme yeri”, “büyüme ve olgunlaşma yeri”, “disiplin ve otorite yeri”, “karmaşa ortamı”, “eğlence yeri”, “iş yeri”, “hapishane”, “fabrika”, “aile”, “tiyatro”, “sığınak”, “mahkeme”, “alış verişi merkezi”, “hoş ve güzel yer”, “takım” ve “orkestra”. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, okulun “*bilgi ve aydınlanma yeri*”, “*büyüme ve olgunlaşma yeri*”, “*değişme ve ilerleme yeri*”, “*aile*” ve “*takım*” olduğunu vurgulayan metaforlar bütün katılımcılar tarafından kabul görmüştür.

Öğretmen ve öğrencilerin öğrenme, öğretme ve okul gibi kavramlara ilişkin sahip oldukları düşüncelerini metaforlar aracılığıyla ortaya koyan birçok araştırma (Gurerero ve Villamil, 2002; Ben-Peretz, Mendelson ve Kron, 2003; Silman ve Şimşek, 2006; Dönmez, 2008; Cerit, 2008; Massengill ve Mahlios, 2008; Alger, 2009; Singh, 2010; Thomas ve Beauchamp, 2011; Güveli, İpek, Atasoy ve Güveli, 2011; Hacıfazloğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 2011) mevcuttur.

Alanyazında öğrenci, öğretmen ve yönetici gibi grupların okullara ilişkin düşüncelerini metaforlar aracılığı ile belirlemeye çalışan araştırmalar varken öğretim elemanlarına ilişkin öğrenci düşüncelerini metaforlar aracılığıyla belirlemeye çalışan araştırmalar çok sınırlıdır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin düşüncelerinin onların geliştirdiği metaforlar üzerinden incelenmesi amaçlanmıştır.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanı kavramına ilişkin düşüncelerini metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin düşüncelerine yönelik geliştirdikleri metaforların cinsiyetlerine ve öğrencisi oldukları fakülteye göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek araştırmanın alt amaçları olarak alınmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanı kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar ve nedenleri nelerdir?
2. Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanı kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar ve nedenleri cinsiyetlerine göre nasıldır?
3. Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanı kavramına ilişkin sahip oldukları me-

taforlar öğrencisi oldukları fakülteye göre nasıldır?

2. YÖNTEM

Bu çalışma nitel bir araştırma olup, veriler açık uçlu soruların yer aldığı formlar aracılığı ile toplanmıştır. Elde edilen veriler üzerinde içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde organize edilmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Katılımcılar

Bu araştırma 2010-2011 öğretim yılında İnönü Üniversitesinin öğrencisi olan ve fakültelerinde öğrenim gören 320 öğrenci ile yürütülmüştür. İletişim ve Ziraat Fakülteleri henüz öğrencileri olmadığından araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemine göre, kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniği ile belirlenmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmaya toplam 368 öğrenci katılmış 48 öğrencinin formları boş olduğu için araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerden 170'i erkek, 150'si kadındır. Veri toplamak amacıyla hazırlanan formlar, araştırmacılar tarafından İnönü Üniversitesinin çeşitli fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin yoğun olarak kullandıkları kantin ve kafeteryalar ile fakülteler gezilerek uygulanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri, öğrenciler için hazırlanan ve birinci bölümde cinsiyetlerini ve fakültelerini belirtecekleri, ikinci bölümde ise öğretim elemanlarına ilişkin metaforları ve nedenlerini belirtecekleri soruların yer aldığı (Örneğin: Öğretim elemanını, canlı, cansız bir varlığa, bir nesneye, bir tarihi kişiliğe, bir bitkiye ya da herhangi bir şeye benzetmeniz istense neye benzetirsiniz? Nedenlerini açıklar mısınız?) formlar aracılığıyla toplanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada öğrenciler tarafından doldurulan formlardaki veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Bunun için birkaç aşamadan oluşan bir süreç izlenmiştir. İlk aşamada metaforlar kodlama ve ayıklamaya tabii tutulmuştur. Bu aşamada değişik fakültelerde öğrenim gören öğrenciler tarafından yazılan metaforların fakülteye göre listeleri yapılmış, boş bırakılan formlar elenmiştir. İkinci aşamada, zayıf yapıları metaforlar elenmiş, ham veriler yeniden gözden geçirilerek örnek metafor listesi oluşturulmuştur. Üçüncü aşamada katılımcılar tarafından geliştirilen metaforlar ve özellikleri incelemek değerlendirilmiş, bu metaforlar konusu, kaynağı ve metaforla ilgili açıklamalar dikkate alınarak çeşitli kavramsal kategoriler ve temalar altında gruplanmıştır.

Verilerin analizi aşamasında form üzerindeki bilgiler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Tüm katılımcılardan toplanılan metaforlar açıklamaları ile birlikte sıralanmış

ve bağımsız değişkenlere göre frekans analizi yapılmıştır. Daha sonra metaforlar “olumlu” ve “olumsuz” metaforlar olmak üzere iki kategoriye ayrılarak çeşitli temalarda gruplandırılmıştır.

Öğretim elemanı için üretilen metaforlardan olumlu olanlar, *bilgi kaynağı/aktarıcısı olarak öğretim elemanı, koruyucu/güven verici olarak öğretim elemanı, değiştiren/geliştiren olarak öğretim elemanı, değerli/kutsal bir varlık öğretim elemanı, araştırmacı/bilim adamı/üretici olarak öğretim elemanı, rol modeli olarak öğretim elemanı, yönlendirici/rehber olarak öğretim elemanı* olmak üzere yedi tema; olumsuz olanlar ise *otorite unsuru olarak öğretim elemanı, mekanikleşmiş bir varlık olarak öğretim elemanı, kayıtsız/duyarsız olarak öğretim elemanı, karmaşık/anlaşılmaz olarak öğretim elemanı, tutarsız olarak öğretim elemanı, soğuk/mesafeli olarak öğretim elemanı, korkulan/kötü bir varlık olarak öğretim elemanı* adı altında yedi temada gruplandırılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma verilerinin geçerliğini sağlamaya ilişkin olarak veri analizi sürecinin nasıl yürütüldüğü açıklanmış ve araştırmada elde edilen metaforların ayrıntılı listelerine yer verilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için araştırmada ulaşılan kavramsal kategoriler ya da temaların altında yer alan metaforların söz konusu temayı temsil edip etmediğine ilişkin olarak uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaçla İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde görev yapan iki öğretim üyesine söz konusu temalar altında yer alan metaforların o temayı ne ölçüde temsil edip etmediğine ilişkin görüşleri sorulmuştur. Uzmanların eleştirileri ve önerileri doğrultusunda yeniden düzenleme yapılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu başlık altında araştırmada elde edilen veriler araştırmanın genel amacı ve alt problemlerine yanıt olacak biçimde analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmaya İnönü Üniversitesi’nde 2010-2011 eğitim öğretim yılında kayıtlı toplam 368 öğrenci katılmış 48 öğrencinin formları boş olduğu için araştırma kapsamı dışında tutulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerden 170’i erkek, 150’si kadındır.

Veri analizi sonucu katılımcıların 198 adet öğretim elemanına ilişkin metafor geliştirdikleri görülmüştür. Bu metaforların fakültelere göre dağılımı şöyledir:

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin ve geliştirdikleri metaforların fakültele göre dağılımı

Fakülte	Toplam öğrenci sayısı	Araştırmaya katılan öğrenci sayısı	Geliştirilen metafor sayısı
Tıp Fakültesi	610	38	31

Fakülte	Toplam öğrenci sayısı	Araştırmaya katılan öğrenci sayısı	Geliştirilen metafor sayısı
Güzel Sanatlar Fakültesi	197	21	17
İİBF	2305	38	27
Fen Edebiyat Fakültesi	3120	42	34
Eczacılık Fakültesi	187	28	26
İlahiyat Fakültesi	151	30	26
Diş Hekimliği Fakültesi	21	21	20
Mühendislik Fakültesi	1357	33	26
Hukuk Fakültesi	30	26	22
Eğitim Fakültesi	3813	43	37

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin metaforları ve nedenleri

Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarına ilişkin sahip oldukları metaforlar olumlu ve olumsuz kategorilerde toplanmış ve Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarına ilişkin metaforları

Olumlu	<p>Yelkovan, Sevgili, Mağazada satıcı, Anne baba, İşletme bölümlerinin üst düzey yöneticileri, Kitap, Hancı, Yaşayan abide, Yaprak, İnsan, Kamil insan, Doktor, Kolonya, Elmas ustası, Baba, Pusula, Survivor yarışmacısı, Yön tabelası, Çoban, Kontrol mekanizması, Marangoz, Deniz feneri, Kakao, Seçim propagandası, Komşunun çalışkan oğlu, Renk, Bilgili filozof, Binada yaşayan insanlar, Orman, Ağaçtaki meyve, Antrenör, Apartman görevlisi, Toprak, Şoför, Vatansever insan, Güneş, Işık, Trafik ışıkları, Mum, Mevlana, Şemsiye, Dozer, Taş/pamuk, Gül/diken, Lala, Kavun, Tatil köyü çalışanları, Jokey, Nergis, Ayna, Şarap, Robin Hood, Arı/böcek, Kütüphane, Dost, Bahçivan, Şeker, Yönetici, Yardımsever insan, Gül, Ağacın çiçeği, Bitki, Kütüphane görevlisi, Rehber, Yol gösterici, Kelime, Su, Uzakta Duran ışık, Şans kuponu, Yarış atı, Kübik tablo, Kuş, Cumhurbaşkanı, İçi dolu fanus, Çiçek, Seyis, Sanatkâr, Lider, Alev, Ağaç, Danışman, Yüzyıllık ağaç, Çiftçi, Çiçek bahçesi, Hayat koçu, Melek, Mağazadaki yardımcı elemanlar, Aşçı, Boş/dolu kutu</p>
Olumsuz	<p>Gaddar usta, Amerika, Matador, Kart okuyucu, Milletvekili, Köfte, Trafik polisi, Anayasa, Araba, Karabasan, Boş bilgi yığını, Çaycı, Hasta vampir, Elektronik kitap okuyucu, Kafdağı, Film aktrisi, Kene, Çöp kutusu, Tuzu kuru kişi, Matador, Oyuncak bebek, Avarel, Totaliter lider, Galatasaray, Kozalak, Duvarcı ustası, Manken, Çakma sanatçı, Seyis, Bukalemun, Ağustos böceği, Sigara, Komutan, Psikolog, Mafya babası, Üçgen, Muammer Kaddafi, Radyo, Köy muhtarı, Cellat, Zebani, Puan öğretici, Öğrenci, Ucube gül bahçesi, Yumuşak diken, Yabancı, Akbılı olan yolcu, Köpek balığı, Rütbeli komutan, Encümen, Dert, Firavun, Çocuk, Adolf Hitler, Tacizci, Slayt gösterisi, Etkisiz eleman, Yavuz Sultan Selim, Don Kişot, Bilgi makinesi, Tilki, Sirk patronu, Sımsar, Bozulmuş şarap, Yılan, İmam, Spor hakemi, Kendi halinde çocuk, Android, Gardiyan, Hasta bakıcı, Lise öğretmeni, Süper Mario, Dünyanın şekli, Jokey, İnek, Uzaylı, Vasıfsız memur, Zorba, Robot, Küp, Despot anne baba, Bahar, IV. Murat, Ulema, Ezberci öğretmen, Meyveli ağaç, Duvar, Bitki, Davul, Kokarca, Değişken bir şey, Kaktüs, Black Mambo, Akrep, Saksı, Charlie Chaplin, Raket, Ot, Pazarlamacı, Sokak lambası, Diktatör, Volkan, Trafik polisi, Kraliçe arı, Kral ve kraliçe, Balıkçı, Zehir, Değişik varlık .</p>

Üniversite öğrencileri öğretim elemanlarına ilişkin olumlu kategoride toplam 90 farklı metafor ve olumsuz kategoride 108 farklı metafor olmak üzere, toplam 198 farklı metafor üretmişlerdir. Kullanılan metaforlardan dört tanesi (Seyis, Bitki, Anne baba) hem olumlu hem de olumsuz kategoride yer almıştır. Burada dikkati çeken öğrencilerin öğretim elemanlarına ilişkin sahip oldukları metaforların çoğunun olumsuz kategoride yer almış olmasıdır. Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin çoğunlukla olumsuz metaforlar ifade etmiş olmaları düşündürücüdür. Bu sonuç üniversitede sorunlu bir öğrenci ve öğretim elemanı ilişkisine işaret etmektedir. Bu durum, daha paylaşımcı, işbirliğine ve dayanışmaya açık bir öğretim elemanı-öğrenci ilişkisinin yaşanması gereken yer olan üniversitelerin daha otoriter ilişkilerin yaşandığı bir yere dönüşmesinin bir sonucu olabilir.

Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanı kavramı ile ilgili sahip oldukları metaforlar 7'si olumlu, 7'si olumsuz olmak üzere 14 tema altında ve örnek nedenlerle sunulmuştur.

Olumlu Kategoride Yer Alan Temalar ve Bu Temalarda Yer Alan Metaforlar:

Bilgi kaynağı/aktarıcısı olarak öğretim elemanı:

Ağaç, Ağacın çiçeği, Ağaçtaki meyve, Apartman görevlisi, Bilgili filozof, İçi dolu fanus, Kitap, Kütüphane, Mum, Tatil köyü çalışanı, Yüzyıllık ağaç

“Yüzyıllık ağaç: Bitki kendisini geliştirip büyüdüğü zaman ancak meyve verebilir. Gölgesinde insanları serinletebilir. Öğretim elemanlarında her zaman yeni ve taze fikirlere sahip olmalı kendini geliştirmeli ki öğrencilere ve kendinden sonra gelecek kişilere faydası olabilsin.”

“Ağacın çiçeği: Çünkü o bir çiçek gibi önce kendisi bilgi alıyor besleniyor sonra da meyvesini bize yediyor.”

“Apartman görevlisi: Sana hangi katta ne olduğu hakkında bilgi verir seni yönlendirir.”

Koruyucu/güven verici olarak öğretim elemanı:

Anne, Anne-baba, Dost, Hancı, Hasta bakıcısı, Kamil insan, Robin Hood, Şemsiye, Yaprak

“Robin hood: Haksızın karşısında haklının yanında olduğu için.”

“Anne baba: Bizi iyiye yönlendirirler. Daha iyi bir gelecek için bize yol gösterirler.”

“Dost: Öğrenci hocasını kendine dostu gibi yakın görür.”

Değiştiren/geliştiren olarak öğretim elemanı:

Alev, Antrenör, Arı/böcek, Aşçı, Bahçıvan, Çiftçi, Doktor, Elmas ustası, Lala, Ma-

rangoz, Sanatkâr, Su, Survivor yarışmacısı, Toprak

“Arı/böcek: Bu canlıların tohumlama yapması gibi öğretim elemanları öğrencilerin yetişmesini sağlar.”

“Alev: Fakültenin de üniversitenin de tüm gelişmişliği onlar sayesinde olur.”

“Bahçıvan: Bahçesinde yetişen çiçekleri budar.”

“Su: Bir bitkinin gelişmesinde su çok etkilidir. Nasıl ki su bitkiyi geliştirip olgunlaştırıyorsa hocalar da öğrencileri geliştirip olgunlaştırıyorlar. Susuz bir bitki nasıl ki gelişmesi mümkün değilse öğrencinin gelişmesi de hocalarla mümkün olacaktır.”

Değerli/kutsal bir varlık öğretim elemanı:

Çiçek, Çiçek bahçesi, Gül, Kelime, Melek, Mevlana, Nergis, Şarap

“Kelime: Her şey kelimelerle var olur. Kelimesiz bir ahenkten söz edilemez. Bizim için ahenktir onlar.”

“Gül: Dikenleri ne kadar çok olsa da görünüşleri, temiz kalpleri yeter.”

“Şarap: O kadar değerliler ki şarap misali yıllar geçtikçe daha değerli oluyorlar.”

“Kelime: Her şey kelimelerle var olur. Kelimesiz bir ahenkten söz edilemez. Bizim için ahenktir onlar.”

Araştırmacı /bilim adamı/üretici olarak öğretim elemanı:

Vatansever insan, Yarış atı, Yelkovan

“Yarış atı: Öğretim elemanı sürekli bir hazırlık içindedir. Koşmaya ve ilerlemeye başlayacağı an için devamlı çalışır gayret sarf eder. Zamanı geldiğinde ise arkasına bakmadan ilerler.”

“Yelkovan: Üniversitenin en aktif elemanıdır. Hiç durmadan çalışırlar”

“Vatansever insan: Vatani için çaba gösteren bireyler gibi onlar da hem ülkeleri hem üniversiteleri hem de öğrencileri için bir şeyler yapma telaşındalar.”

Rol modeli olarak öğretim elemanı:

Ayna, Kamil insan, Komşunun çalışkan oğlu, Yaşayan abide

“Yaşayan abide: İnsanların gelişmesinde hayata hazırlanmasında önemli abidelerdir. Eğitim gören kişiler onları örnek alırlar. Davranışlarıyla ve hareketleriyle örnek olurlar.”

“Ayna: Birey öğretim elemanlarını model olarak benimser. Aynada karşısında onlar gibi birini görmek ister.”

“Kamil insan: Öğrencilerinden hiçbir şeyi esirgemez topluma örnek kişilerdir.”

“Komşunun çalışkan oğlu: Her zaman örnek gösterilir.”

Yönlendirici/rehber olarak öğretim elemanı:

Anne baba, Apartman görevlisi, Danışman, Deniz feneri, Hayat koçu, Işık, Kraliçe arı, Kütüphane görevlisi, Lider, Mağazada satıcı, Psikolog, Pusula, Rehber, Seçim propagandası, Şoför, Trafik polisi, Trafik ışıkları, Yardımsever insan, Yön tabelası

“Seçim propagandası: seçmene yol gösteren odur.”

“Mağazada satıcı: Öğretim elemanı insanların bildikleri şeyleri göstererek kendi bildikleriyle pekiştirip insanı o bilgileri almaya yöneltir.”

“Pusula: Yönümü bulmama yardım eden, yardımcı olan bir nesne gibiler.”

“Seçim propagandası: Seçmene yol gösteren odur.”

“Şoför: Çıkılan bu yolculukta kılavuza ihtiyaç vardır.”

Olumsuz kategoride yer alan temalar ve bu temalarda yer alan metaforlar:

Otorite unsuru olarak öğretim elemanı:

IV. Murat, Adolf Hitler, Amerika, Çoban, Diktatör, Encümen, Firavun, Gardiyan, Hitler, İşletme bölümlerinin üst düzey yöneticileri, Komutan, Kontrol mekanizması, Köy muhtarı, Kral ve kraliçe, Mafya babası, Milletvekili, Muammer Kaddafi, Rütbeli komutan, Seyis, Sirk patronu, Totaliter lider, Yavuz Sultan Selim, Yönetici, Matador

“Firavun: ...öğrencilerin tanrısı zann ediyorlar kendilerini.”

“IV. Murat: Bazı hocalarımız bazı şeyleri zorla yaptırıyorlar notu tehdit olarak kullanıyorlar.”

“Adolf Hitler: Birçoğu kendisinin söyledikleri dışında doğrular olabileceğini kabullenmiyor.”

“Gardiyan: Hiçbir şeye izin vermezler derste mahkûm gibiyiz. Eğitim aldığım yıllar boyunca birçok dersimiz yapma, etme, dokunma, konuşma demekle geçti. Bizlere ellerine düşmüş suçlu gibi davrandılar.”

“Komutan: Üniversite bitene kadar hocanı sevmesen bile evet hocam demek zordur.”

Mekanikleşmiş bir varlık olarak öğretim elemanı:

Android, Bilgi makinesi, Charlie Chaplin, Çakma sanatçı, Çaycı, Çöp kutusu, Elektronik kitap okuyucu, Etkisiz eleman, Ezberci öğretmen, Gaddar usta, Kart okuyucu, Kukla, Oyuncak bebek, Radyo, Raket, Robot, Slayt gösterisi, Sokak lambası, Spor hakemi, Vasıfsız memur, Yaşlanmış sporcu, Yumuşak diken

“Charlie Chaplin: sessiz film gibi dışarıdan müdahalelere kapalı, sessiz ve tepki-

siz, siyah beyaz, ellerindeki kalemler, bastonu ve yeni bilgilere şapka çıkaramayan Chaplin modelindeler.”

“Android: Uyumak, yorulmak, acıkmak bilmiyorlar. Hele kalpleri hiç yok, adal-
letten yoksunlar.”

“Elektronik kitap okuyucu: Bilgisayarlardaki slaytları aynen okuyup çıkıyorlar.”

“Kukla: Hepsi bir Gepetto ürünü gibi. Aynı kıyafetler aynı mimikler aynı cümleler.
Ama daha kötüsü aynı düşünceler, kalıpları bağları olan, özgür beyinden özgürlük-
çü yapıdan uzak. Kendilerine öğretilenden ya da söylenilenden başka bir şey yapma-
yan ayaklarında kollarında ipler olan bomboş insancıklar”.

“Robot: Çoğu hoca gelir hızlı hızlı ve aynı ses tonu ile 45 dk. boyunca konuşup du-
rurlar. Ne soru sorulur ne konuşulur. Anlatır anlatır ama neyin gerekli neyin gereksiz
olduğunu bilmeden bilgi kirliliği yapılır.”

Kayıtsız/duyarsız olarak öğretim elemanı:

Ağustos böceği, Avarel, Boş bilgi yığını, Despot anne baba, Duvar, Dünyanın şek-
li, Jokey, Tuzu kuru kişi, Para

“Duvar: İkili iletişim açısından hiç tatmin olmuyorum. Duvar gibi geri dönüyor
konuştuklarımız.”

“Boş bilgi yığını: Öğretim elemanları kendi bildiklerini anlatmanın derdinde de-
ğil tamamen günün bitmesi için normal bir vatandaşın yaptığını yapıyorlar. Hiç kimse
sorumluluğunu yerine getirmiyor.”

“Duvar: İkili iletişim açısından hiç tatmin olmuyorum. Duvar gibi geri dönüyor
konuştuklarımız.”

Karmaşık/anlaşılmaz olarak öğretim elemanı:

Don Kişot, Galatasaray, Kübik tablo, Meyveli ağaç, Sevgili, Volkan, Ulema, Şans
kuponu

“Kübik tablo: Resmin ardındakine bakmak, yorulmak gerekir onları okumak için.”

“Galatasaray: Boğazlarına kadar batmış olmalarına rağmen hala kendilerini
mükemmel olarak görmekteler.”

“Kübik tablo: Soyut resimlerdir kafalarındaki. Ama somut olay gerçekliğiyle oluş-
turulmuştur. İnsanlar bakar ve söylediklerinden hiçbir şey anlamaz. Aslında o, in-
sanları anlatmaktadır. Resmin ardındakine bakmak, yorulmak gerekir onları okumak
için.”

“Sevgili: Bazen vardır bazen yoktur. Hayatına girince hayatın anlam kazanır ama
kısa sürelidir farklı duygular yaşatırlar. Belli bir zaman sonra hayatından çıkarlar.”

“Şans kuponu: Tutturursan köşeyi dönersin. O da şansa kalmış bir de tutturamazsan yıkılırsın.”

Tutarsız olarak öğretim elemanı:

Bahar, Boş/dolu kutu, Bozulmuş şarap, Bukalemun, Binada yaşayan insanlar, Değişik varlık, Kafdağı, Kaktüs, Kokarca, Küp, Pazarlamacı, Simsar, Taş/pamuk, Ucube gül bahçesi, Üçgen, Yılan

“Üçgen: her zaman üç tarafa nasıl davranacağını bilir (kendi görüşünden olana, kendi görüşünden olmayana ve bunların ortasındakilere).”

“Bahar: Sağları solları belli olmuyor. Neye kızıp neye kızmadıklarını kestiremiyorsun. Ya da sınavda neyi sorup neyi sormayacaklarını düşünemiyorsun.”

“Bukalemun: Tek bir kişilik yapısını yansıtmayan farklı durumlarda farklı kişilikler yansıtan karakterlere sahip olduklarını düşünüyorum.”

“Küp: Hiç bilinmiyorlar. Bugün yaptıkları diğer günü tutmuyor ve çözümü zor bir durum.”

“Yılan: Kuyruğunu sallar, dost gibi görünür, kısık kısık konuşur dost sanırsın. Ama bakışlarında güven yoktur. Ne zaman ısıracağı belli olmadığından yılanla dost olunmaz.”

Soğuk/mesafeli olarak öğretim elemanı:

Baba, Bitki, Cellat, Horoz, İmam, Lise öğretmeni, Sıradan şeyler, Süper mario, Uzakta duran ışık, Zorba

“Horoz: öğretim elemanları öğrencilerden tamamen uzak ve çok beğenmişlik ilkesine uygun hareket ederek öğrencileri aşağılayarak, kendilerini biz buranın horozuyuz dedikleri için.”

“Bitki: Çok soğuk ve mesafeliler tıpkı bitkiler gibi yakın olmaya çekiniyorlar. Canları bazen ders işlemek bile istemiyor.”

“Lise öğretmeni: Ders anlatmaları tıpkı lise hocaları gibi. Lise hocalarından hiçbir farkları yok.”

“Süper Mario: Okumuş, yapay, samimiyetsiz, anlayışsız süper Mario'ya benziyorlar.”

“Uzakta duran ışık: Bize uzaktaki ışık kadar soğuk ve mat geliyorlar, hep uzak kalıyorlar.”

Korkulan/kötü bir varlık olarak öğretim elemanı:

Akrep, Canlı bomba, Hasta vampir, Karabasan, Köpek balığı, Puan öğretmeni, Sigara, Tacizci, Tilki, Yılan, Zehir, Zebani, Zorba

“Hasta vampir: bir vampir bir insanın kanını emerek öldürür ya da onu vampire dönüştürür. Hasta vampir bu ikisinden de uzak çok tehlikelidir ne yapacağı hiç belli olmaz.”

“Köpek balığı: Gücü yettiklerini yemeye can atıyorlar.”

“Sigara: Hem maddi hem manevi zarar verirler insana.”

“Zebani: Öğrenciye çile çektirmek en önemli görevleridir.”

Üniversite Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarına İlişkin Sahip Oldukları Metaforların Ve Nedenlerinin Cinsiyetlerine Göre Analizi

Öğrencilerin öğretim elemanlarına ilişkin metaforlarının cinsiyet değişkenine göre frekans analizi yapılmış, sonuçlar sırasıyla ve olumlu, olumsuz kategorilere ayrılarak tablolar halinde aşağıda sunulmuştur.

Tablo 3. Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanı kavramına ilişkin olumlu kategorideki metaforlarının cinsiyet değişkeni açısından analizi

ERKEK		KADIN	
Metafor	f	Metafor	f
<u>Su</u>	2 Bitki	1 <u>Su</u>	3 Kübik tablo
<u>Çoban</u>	2 Binada yaşayan insanlar	1 <u>Bahçivan</u>	3 Kuş
<u>Anne baba</u>	2 Orman	1 <u>Şeker</u>	3 Cumhurbaşkanı
<u>Bahçivan</u>	2 Antrenör	1 <u>Bitki</u>	3 İçi dolu fanus
<u>Doktor</u>	2 Apartman görevlisi	1 <u>Melek</u>	3 Çiçek
<u>Baba</u>	2 Toprak	1 <u>Ayna</u>	2 Seyis
<u>Marangoz</u>	2 Şoför	1 <u>Arı/böcek</u>	2 Anne
<u>Ağaç</u>	2 Dost	1 <u>Gül</u>	2 Sanatkar
<u>Ağaçtaki meyve</u>	2 Vatansız insan	1 <u>Çiftçi</u>	2 Lider
<u>Işık</u>	2 Güneş	1 <u>Nergis</u>	1 Alev
Yelkovan	1 Trafik ışıkları	1 <u>Şarap</u>	1 Ağaç
Sevgili	1 Mum	1 <u>Robin Hood</u>	1 Danışman
Mağazada satıcı	1 Mevlana	1 <u>Kütüphane</u>	1 Yüzyıllık ağaç
İşletme bölümlerinin üst düzey yöneticileri	1 Şemsiye	1 <u>Dost</u>	1 Çiçek bahçesi
Ayna	1 Dozer	1 <u>Çoban</u>	1 Hayat koçu
Kitap	1 Taş/pamuk	1 <u>Yönetici</u>	1 Mağazadaki yardımcı
Hancı	1 Gül/diken	1 <u>Yardımsever insan</u>	1 elemanlar
Yaşayan abide	1 Meslek aşıkları	1 <u>Ağacın çiçeği</u>	1 Aşçı
Yaprak	1 Lala	1 <u>Araştırmacı</u>	1 Canlı bomba
Kamil insan	1 Kavun	1 <u>Survivor</u>	1 Boş/dolu kutu
Kolonya	1 Tatil köyü çalışanları	1 <u>Yarışmacısı</u>	1 Diken
Elmas ustası	1 Seyis	1 <u>Bahçivan</u>	1 Şans kuponu
Pusula	1 Sanatkar	1 <u>Kütüphane görevlisi</u>	1 Yarış atı
Survivor yarışmacısı	1 Joke	1 <u>Rehber</u>	1 Yol gösterici
Kelime	1 Anne	1	Uzaktan duran ışık
Yön tabelası	1 Komutan	1	
Kontrol mekanizması	1 Renk	1	
Deniz feneri	1 Bilgili filozof Seçim	1	
Kakao	1 propagandası	1	
Komşunun çalışkan oğlu	1		

Tablo 3’te görüldüğü üzere erkekler ve kadınlar ortak olarak öğretim elemanlarını en çok “su”ya benzetmişlerdir. Bu benzetmenin gerekçeleri ise suyun geliştirme, ol-

gunlaştırma işlevi ve huzur vermesi olarak belirtilmiştir. Su ve bahçıvan metaforları hem erkek hem kadın öğrenciler tarafından üretilen ortak metaforlardır ve öğretim elemanlarının geliştirme ve yetiştirme işlevlerine denk düşmektedir.

Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarına ilişkin olumsuz kategorideki metaforlarının cinsiyet değişkeni göre analizi aşağıda Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanı kavramına ilişkin olumsuz kategorideki metaforlarının cinsiyet değişkeni açısından analizi

ERKEK				KADIN			
Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f	Metafor	f
<u>Gardiyan</u>	5	Muammer Kaddafi	1	<u>Gardiyan</u>	2	Meyveli ağaç	1
<u>Yılan</u>	3	Robot	1	<u>Robot</u>	2	Duvar	1
<u>İmam</u>	2	Radyo	1	<u>Öt</u>	2	Bitki	1
<u>Adolf Hitler</u>	2	Köy muhtarı	1	<u>Despot anne baba</u>	2	Davul	1
<u>Bilgi makinesi</u>	2	Cellat	1	<u>Süper Mario</u>	2	Kokarca	1
<u>Matador</u>	2	Zebani	1	Bozulmuş şarap	1	Değişken bir şey	1
Gaddar usta	1	Puan öğretici	1	Yılan	1	Kaktüs	1
Amerika	1	Öğrenci	1	İmam	1	Black Mambo	1
Kart okuyucu	1	Ücube gül bahçesi	1	Spor hakemi	1	Akrep	1
Milletvekili	1	Yumuşak diken	1	Kendi halinde çocuk	1	Saksı	1
Köfte	1	Yabancı	1	Android	1	Charlie Chaplin	1
Trafik polisi	1	Köpek balığı	1	Hasta bakıcı	1	Raket	1
Anayasa	1	Rütbeli komutan	1	Lise öğretmeni	1	Pazarlamacı	1
Araba	1	Duvar	1	Dünyanın şekli	1	Anne baba	1
Karabasan	1	Encümen	1	Jokey	1	Sokak lambası	1
Boş bilgi yığını	1	Dert	1	İnek	1	Diktatör	1
Çaycı	1	Firavun	1	Ağaç	1	Volkan	1
Hasta vampir	1	Çocuk	1	Vasıfsız memur	1	Trafik polisi	1
Elektronik kitap okuyucu	1	Tacizci	1	Zorba	1	Kraliçe arı	1
Kafdağı	1	Slayt gösterisi	1	Küp	1	Kral ve kraliçe	1
Film aktristi	1	Etkisiz eleman	1	Bahar	1	Balıkçı	1
Kene	1	Yavuz Sultan Selim	1	IV. Murat	1	Zehir	1
Çöp kutusu	1	Don Kişot	1	Ulema	1	Ezberci öğretmen	1
Tuzu kuru kişi	1	Tilki	1				
Oyuncak bebek	1	Sirk patronu	1				
Avarel	1	Simsar	1				
Totaliter lider	1	Sigara	1				
Galatasaray	1	Komutan	1				
Kozalak	1	Psikolog	1				
Duvarcı ustası	1	Mafya babası	1				
Manken	1	Üçgen	1				
Değişik varlık	1	Bukalemun	1				
Çakma sanatçı	1	Agustos böceği	1				
Seyis	1						

Tablo 4’te görüleceği üzere erkekler ve kadınların en sık tekrarladığı ilk sıradaki ortak metafor “gardiyan”dır. Öğrencilerin öğretim elemanlarını gardiyana benzetme sebeplerinden bazıları şunlardır: “*Gardiyanların temel amacı kendi çıkarları ve beklentileridir. Bunu sağlamanın yolu da gelen hapislane müdürüne yalalaklık etmektir.*” “*Hiçbir şeye izin vermezler derste mahkum gibiyiz*”. “*Eğitim aldığım yıllar boyunca birçok dersimiz yapma, etme, dokunma, konuşma demekle geçti. Bizlere ellerine düşmüş suçlu gibi davrandılar*”.

Üniversite Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarına İlişkin Metaforlarının Öğrencisi Olduğu Fakülteye Göre Analizi

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin sahip oldukları düşüncelere yönelik geliştirdikleri metaforlar araştırma evreninde yer alan fakültelelere göre gruplandırılmış ve sırasıyla tablolaştırılmıştır. Aşağıda Tablo 5’te üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarına ilişkin metaforlarının fakültelelere göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 5. Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarına ilişkin metaforlarının fakülte değişkenine göre gruplandırılması

<i>Tıp Fakültesi</i>	Çoban , Bozulmuş şarap, Yılan, İmam, Horoz, Yelkovan, Tacizci, Yaprak , Simsar, Nergis, Gardiyan , Zebani, İnsan, Cellat, Köy muhtarı, Spor hakemi, Radyo, Robot , Kendi halinde çocuk, Muammer Kaddafi, Android, Kamil insan, Komşunun çalışkan oğlu, Seçim propagandası, Üçgen, Kakao, Mafya babası, Ayna, Hasta bakıcı , Çocuk
<i>Fen-Edebiyat Fakültesi</i>	Lise öğretmeni, Açılmamış gonca, Mağazada satıcı, Para, Bilgi makinesi, Şarap, Robin Hood, Süper Mario, Arı/böcek, Tilki, Doktor, Sevgili, Sirk patronu, Puan öğretici, Öğrenci, Cami hocası, Ucube gül bahçesi, Su, Yumuşak diken, Kütüphane, Dost, Dünyanın şekli , Totaliter lider, Jokey, Yabancı, Anne baba , Bahçivan , Deniz feneri, Akbili olan yolcu, Psikolog, Çoban , Kuş
<i>İ.İ.B. Fakültesi</i>	İnek, Şeker, Küp, İşletme bölümlerinin üst düzey yöneticileri , Yönetici , Anne baba, Despot anne baba, Bahar, IV. Murat, Sıradan şeyler, Ağaç dalı, Yardımsever insan, Gül, Ezberci öğretmen, Meyveli ağaç, Robot, Bitki, Davul, Kukla, Gardiyan, Kolonya, Yılan, Kokarca, Elmas ustası, Don Kişot
<i>Eğitim Fakültesi</i>	İnsan, Yaşlanmış sporcu, Gardiyan, Ağaç, Ağacın çiçeği, Uzun, Bitki, Vasıfsız memur, Araştırmacı, Zorba, Robot , Ayna, Baba, Etkisiz eleman, Pusula, Yavuz sultan selim, Hitler, Survivor yarışmacısı, Bahçivan, Kütüphane görevlisi, Firavun, Dert, Encümen, Duvar, Cumhurbaşkanı, Köpek balığı, İçi dolu fanus, Çiçek, Rütbeli komutan, Seyis, Değişken bir şey, Kaktüs, Anne , Sanatkar, Black Mambo, Marangoz, Akrep
<i>Hukuk Fakültesi</i>	Küçük tablo, Yarış atı, Şans kuponu, Kitap, Slayt gösterisi, Bahçivan , Ulema, Hancı, Uzakta duran ışık, Su, Yaşayan abide, Marangoz, Bilgi yüklenmiş makine, Adolf Hitler, Doktor, Kontrol mekanizması, Çoban , Yön tabelası, Kelime, Yol gösterici, Rehber
<i>G.S. ve Tasarım Fakültesi</i>	Manken, Değişik varlık, Çakma sanatçı, Lider, Renk, Su, Ot, Bukalemun, Bilgili filozof, Seyis, Pazarlamacı, Ağustos böceği, Yılan, Sigara, Şeker, Anne baba , Komutan
<i>Mühendislik Fakültesi</i>	Duvarcı ustası, Gardiyan , Kozalak, Binada yaşayan insanlar, Bitki, Alev, Galatasaray, Avel, Oyuncak bebek, Saksı, Charlie Chaplin, Ağaç, Tuzu kuru kişi, Matador, Tatil köyü çalışanları, Yılan, Seyis, Kart okuyucu, Matador, Raket, Amerika, Sanatkar, Gaddar usta
<i>Eczacılık Fakültesi</i>	Karabasan, Boş bilgi yığını, Ot, Ağaç, Danışman, Sokak lambası, Çaycı, Orman, Ağaçtaki meyve, Hasta vampir, Elektronik kitap okuyucu, Yüzyıllık ağaç, Bahçivan , Kafdağı, Su, Antrenör, Apartman görevlisi, Toprak, Çöp kutusu, Şoför, Milletvekili, Şeker, Zehir, Canlı bomba, Boş/dolu kutu
<i>İlahiyat Fakültesi</i>	Melek, Araba, Hayat koçu, Çiçek bahçesi, Mevlana, Mum, Trafik ışıkları, Işık, Gül, Ayna, Şemsiye, Baba , Güneş, Vatansız insan, Dost, Aktrisi, Kene, Çiftçi, Çoban , Jokey, Diktatör, Volkan, Anne , Gardiyan , Komutan
<i>Diş Hekimliği Fakültesi</i>	Mağazadaki yardımcı elemanlar, Arı, Trafik polisi, Kraliçe arı, Aşçı, Dozer, Kral ve kraliçe, Anayasa, Taş/pamuk, Ağaç, Balıkçı, Gül/diken, Melek, Lala, Kavun, Su, Köfte, Melek/diken

Tablo 5’te görüldüğü üzere öğrencilerin bir kısmı fakültelerinin özelliklerini yansıtan terimler kullanmışlardır. Örneğin; tıp fakültesi öğrencisi öğretim elemanını hasta

bakıcıya, fen-edebiyat fakültesi öğrencisi bilgi makinesine, iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencisi yöneticiye, eğitim fakültesi öğrencisi kütüphaneye, hukuk fakültesi öğrencisi Adolf Hitler'e, güzel sanatlar ve tasarım fakültesi öğrencisi mankene, mühendislik fakültesi öğrencisi gaddar ustaya, eczacılık fakültesi öğrencisi zehre, ilahiyat fakültesi öğrencisi meleğe, diş hekimliği fakültesi öğrencisi meleğe benzetmiştir. Her fakültede bu durumu yansıtan az örnek olmasına rağmen genel olarak geliştirilen mecazların her öğrencinin yaşantısını, ilgisini ve alanını yansıttığı söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin düşüncelerini metaforlar aracılığıyla belirlemeyi amaçlayan bu araştırma birkaç önemli bulgu ortaya koymuştur. Bu bulgulardan ilki, 320 katılımcının 198 adet metafor ürettikleridir. Bir diğer bulgu; üniversite öğrencilerinin öğretim elemanı kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforların büyük bir kısmının öğretim elemanlarının olumsuz yönlerine vurgu yapan metaforlar olduğudur.

Araştırmanın dikkat çeken en önemli bulgusu, öğrencilerin öğretim elemanlarıyla ilgili olumsuz kategoride daha fazla metafor ürettikleridir. Bu olumsuz metaforlar arasında “gardıyan” metaforu dikkat çekicidir. Okul için kullanılan metaforlardan birinin cezaevi metaforu dikkate alındığında öğretim elemanlarının gardıyan olarak değerlendirilmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Diğer yandan üniversite aklın, bilimin, araştırmanın, özgürlüğün ve özgünlüğün egemen olması gereken bir yer olarak ele alındığında ve bu özelliklerin büyük ölçüde öğretim elemanlarının kişilikleri ve davranışları ile üniversitelerin yönetim biçiminin etkileşiminin bir ürünü olduğu dikkate alındığında gardıyan metaforu oldukça düşündürücüdür. Bununla paralel olarak en fazla metaforun yer aldığı temanın bir otorite unsuru olarak öğretim elemanı teması olduğudur. İkinci yoğun olan metafor teması ise mekanikleşmiş bir varlık olarak öğretim elemanı temasıdır. Öğrencilerin kullandıkları metaforların nedenleri incelendiğinde öğretim elemanlarının sürekli aynı şekilde dersi anlatması, öğrencilere bilgiyi öğretmek yerine aktarmak, ezberletmek yolunu tercih etmeleri, sadece maaş almak için derslere girmeleri gibi gerekçeler ifade edilmiştir. Bunların yanı sıra öğretim elemanlarının öğrencilere karşı tutarsız davranışları da öğrenciler tarafından sık tekrarlanan metaforlara sebep olmuştur.

Öğrencilerin, öğretim elemanlarına ilişkin düşüncelerini yansıttıkları olumlu metaforların başında “su”, “bahçıvan” metaforlarının gelmesi sevindiricidir ve öğretim elemanlarının yapması gereken işin doğasını tarif etmektedir. Öğrenciler öğretim elemanlarının olumlu yönlerinden en çok yönlendirici, yol gösterici, rehber olma özelliklerine değinmişlerdir. Şaşırtıcı bir bulgu da öğretim elemanlarının araştırmacı, bilim adamı, üretici yönüne vurgu yapan sadece üç metaforun kullanılmasıdır.

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarına ilişkin bir çok olumlu ve olumsuz metafor ürettikleri görülmektedir. Öğretim elemanlarına ilişkin olarak daha çok olum-

suz metafor üretilmiştir. Bu sonuç öğretim elemanları ile öğrenciler arasında olması gereken iletişim ve etkileşimin sorunluluğuna işaret etmektedir. Öğretim elemanlarının eğitim, öğretim, iletişim, öğrenci ilişkileri vb. konularda kendilerini sorgulayacakları ve geliştirecekleri ortamlar oluşturulmalıdır.

Bu araştırma Türkiye evreninden alınacak uygun bir örneklem ile tüm üniversitelerde yapılabilir.

5. KAYNAKÇA

- Alger, C. (2009). Secondary teachers' conceptual metaphors of teaching and learning: changes over the career span. *Teaching and Teacher Education: An International Journal of Research and Studies*, 25 (5), 743-751.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 35 (171), 100-108.
- Aydın, İ. H. (2006). Bir felsefi metafor "yolda olmak". *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 6 (4), 9-22.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim okullarındaki öğrenci ve öğretmenlerin sahip oldukları okul algıları ile ideal okul algılarının metaforlar (mecazlar) yardımıyla analizi*, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Ben-Peretz, M., Mendelson, N. ve Kron, F. W. (2003). How teachers in different educational contexts view their roles. *Teaching and Teacher Education*, 19, 277-290.
- Beşkardeş, S. (2007). *Üstün zekâlı ve özel yetenekli öğrencilerin yabancı dil (ingilizce) öğretiminde metafor sisteminin uygulanması*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Camp, E. (2006). Contextualism, metaphor, and what is said. *Mind & Language*, 21 (3), 280-309.
- Carter, S. ve Pitcher, R. (2010). Extended metaphors for pedagogy: using sameness and difference. *Teachin in Higher Education*, 15 (5) 578-589.
- Cerit, Y. (2006). Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin okul kavramıyla ilgili metaforlara ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri (Educational Sciences: Theory & Practice)*, 6 (3) 669-699.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramı ile ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4) 693-712.
- Clarken, R.H, (1997), Five metaphors fo educators, *American Educational Research Association*, Chicago. <http://todclarken.files.wordpress.com/2011/09/five-metaphors-for-educators.pdf>
- Cornelissen, Joep P., Oswick, C., Christensen, Lars T., Ve Phillips, N. (2008). Metaphor in organizational research: context, modalities and implications for research introduction. *Organization Studies*. 29 (7), 8-22.
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve öğretmen metaforları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2), 269-283.
- Dönmez, Ö. (2008). *Türk eğitim sisteminde kullanılan yönetici metaforları (kayseri ili örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Girmen, P. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumu*, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

- Guerrero, M. C. M. ve Villamil, O. S. (2002). Metaphorical conceptualizations of ELS teaching and learning, *Language Teaching Research*, 6 (2) 95-120.
- Güveli, E., İpek, A. S., Atasoy, E. ve Güveli, H. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının matematik kavramına yönelik metafor algıları, *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 2 (2), 140-159.
- Hacıfazlıoğlu, Ö., Karadeniz, Ş. ve Dağlıç, G. (2011). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliğine ilişkin algıları: metafor analizi örneği. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 97-121.
- Hogler, R., Gross Michael A., Hartman Jackie L., And Cunliffe Ann L. (2008). Meaning in organizational communication: why metaphor is the cake, not the icing. *Management Communication Quarterly*. 21, 393-412.
- Lakoff, G., Johnson, M. (2010). *Metaforlar hayat, anlam ve dil*. (Çev. G. Y. Demir). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Leavy, A. M., McSorley, F. A. ve Bote, L. A. (2007). An examination of what metaphor construction reveals about the evolution of preservice teachers' beliefs about teaching and learning. *Teaching an Teacher Education*, 23, 1217-1233.
- Lopez, Jose J. (2007). Notes on metaphors, notes as metaphors: the genome as musical spectacle. *Science Communication*. 29 (7), 1-29.
- Massengill, S. D. ve Mahlios, M. (2008). Pre-service teachers' metaphors of teaching and literacy. *Reading Psychology*, 29 (1), 31-60.
- Mojtabai, R. (2000). Delusion As error: the history of a metaphor. *History Of Psychiatry*, 11 (3), 1-13.
- Morgan, G. (1998). *Yönetim ve Örgüt teorilerinde metafor*. (Çev: G. Bulut). İstanbul: MESS Yayınları.
- Randall E. G. Jennifer A. B. Jennifer. (2005). Pre-Service elementary school teachers' metaphors for the concept of statistical sample. *Statistics Education Research Journal*, 4 (2), 27-42.
- Rızvanoğlu, K. (2007). *Grafik kullanıcı arayüzlerinde metaforların kültürlerarası kavranışı (Fransa ve Türkiye'de bir e-öğrenim sitesi üzerinden karşılaştırmalı bir çalışma)*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Saban, A. (2004). Giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "öğretmen" kavramına ilişkin ileri sürdükleri metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155.
- Saban, A. (2009). Öğretmen Adaylarının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7 (2), 281-326.
- Saban, A, Koçkeber, B. N ve Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2),461-522
- Semerci, Ç. (2007). Program geliştirme kavramına ilişkin metaforlarla yeni ilköğretim programlarına farklı bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31 (2), 125-140.
- Sevim, O., Veyis, F. ve Kınay, N. (2012). Öğretmen adaylarının Türkçeye ilgili Kalgılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi: Atatürk Üniversitesi örneği. *Uluslararası Cumhuriyet Eğitim Dergisi*, 1 (1), 38-47.
- Silman, F. Ve Şimşek, H. (2006). Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri okulları ve merkezi eğitim kurumlarına mecazlar yoluyla bir bakış. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 23, 177-187.
- Singh, K. (2010). Metaphor as a tool in educational leadership classrooms. *Management in Education*, 24 (3) 127-131

- Steger, T. (2007). The stories metaphors tell: metaphors as a tool to decipher tacit aspects in narratives. *Field Methods*. 19 (3), 1-22.
- Sten, G. (2002). Towards a procedure for metaphor identification. *Language And Literature*. 11 (17).
- Tamimi, Y. (2005). *Örgüt kültürünün metaforlarla analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osman-gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Thomas, L. ve Beauchamp, C. (2011). Understanding new teachers' professional identities through metaphor. *Teaching and Teacher Education*, 27, 762-769.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.533cf329c39461.75025070

EXTENDED ABSTRACT

A metaphor is a kind of analogy which describes an object by using another object after a process of imagination.

Metaphors could assure "knowing" to people as means of understanding their environment and the nature, making sense out of the objective reality which seems to be non-sense, and giving new meanings to the life and its experiences.

Metaphors have cultural, social and philosophic dimensions which are beyond the language. There is not any arbitrary metaphor. All the metaphors are arising out of the physical and cultural life experiences.

According to the results of a research which was done by Saban (2004), teacher candidates have described the teacher as "source and transmitter of the information (for example an encyclopedia etc.)", "moulder and shaper for the students (for example a carpenter etc.)", therapist for the students (for example a doctor etc.)" and have associated them with "entertaining while educating the students (for example a theatre player etc.)", "supporting the students' personal improvement (for example a gardener etc.)" and "guiding the students during the learning process (for example a compass etc.)".

Purpose: *This research primarily aims to reveal the university students' thoughts regarding the concept of lecturer through metaphors. To determine whether or not the university students could be differed from each other according to their gender or faculties are the sub-goals of this research. Within the framework of this general purpose, some answers have been sought for the questions stated below.*

1. *What kind of metaphors do the university students generate about the concept of lecturer and what are the reasons for such metaphors?*

2. *What kind of metaphors do the university students generate about the concept of lecturer and what are the reasons for such metaphors with respect to gender?*

3. *What kind of metaphors do the university students generate about the concept of lecturer and what are the reasons for such metaphors concerning the faculties in which they receive education?*

2. Method: *This research is a qualitative study and the required data has been collected via the forms with open ended questions. A content analysis has been done on the obtained data.*

2.1. Participants: *The participants of the research is picked out of the students from all of the faculties of the Inonu University during the 2010-2011 academic year. Just the because of the fact that both of the Communication and Agriculture Faculties have not been active, they have been excluded from the scope of the research. The participants of the research has been determined with easily accessible situation sampling technique according to the purposeful sampling. 368 students participated the research but datas were gathered from 320 students by reason of 48 students leaved blank the data collection tool. 170 paticipants in this research are male and 150 participants are female.*

2.2. Data Collection Tool: *The required data for this research has been collected through the forms prepared for the university students and questioning their gender and faculties in the first chapter and seeking for the answers to the questions in which they would state the metaphors that they have generated about their lecturers and the reasons for such metaphors (For example, what could you associate your lecturers with if needed for associating them with a living or non-living thing, an object, a historic figure, a plant anything? Could you explain the reasons for that?).*

2.3 Analysis of data: *The data filled by the university students on the forms has been subjected to a procedure of content analysis within this research. Several steps have been followed to complete the analysis. At the first stage, the data has been coded and sorted from each other. During this stage, the lists of the metaphors on the forms for each faculty have been prepared according to the different faculties in which these university students receive education and the empty forms have been eliminated. As to the second stage, the weak metaphors have been eliminated and the raw data has been reviewed and a sample list of metaphors has been formed. At the third stage, the metaphors that the attendants have developed have been evaluated with their features and these metaphors have been classified under the various conceptual categories and themes concerning the source for such metaphors and the explanations made about them.*

At the stage of data analysis, first and foremost, the data on the forms have been transmitted to the computer. The metaphors obtained from all of the attendants have been arranged in an order with their explanations and a frequency analysis has been done in accordance with the independent variables. Afterwards, the metaphors have been classified in two categories "positive" and "negative" with the various themes.

The positive metaphors for the lecturers have been classified into seven themes under the titles of a lecturer as a source and transmitter of the information, a protective/trustful lecturer, a changing/improving lecturer, a lecturer as a precious/divine being, a lecturer as a researcher/scientist/producer, a lecturer as a role model and an orienting/guiding lecturer. As to the negative metaphors for the lecturers, they have been classified into seven themes as well under the titles of a lecturer as an authority person, a lecturer as a mechanized being, a negligent/insensitive lecturer, a complex/complicated lecturer, an incoherent lecturer, a remote/distant lecturer and a lecturer as a frightening/ malignant being.

According to the results of a research which was done by Saban (2004), teacher candidates

have described the teacher as ‘source and transmitter of the information (for example an encyclopedia etc.)’, ‘moulder and shaper for the students (for example a carpenter etc.)’, ‘therapist for the students (for example a doctor etc.)’ and have associated them with ‘entertaining while educating the students (for example a theatre player etc.)’, ‘supporting the students’ personal improvement (for example a gardener etc.)’ and ‘guiding the students during the learning process (for example a compass etc.)’.

2.4. Validity and Reliability: In order to assure the validity of the research data, it has been explained in detail how the process of data analysis has been operated, and the detailed lists for the metaphors have been stated within the scope of this case study. So as to assure the reliability of the research itself, an expert opinion has been taken concerning whether or not the metaphors obtained within the research under the conceptual categories or themes could represent the aforesaid theme. To this end, two of the lecturers working at the Faculty of Education of the University of Inonu have been asked for their views regarding if or not the metaphors under these themes could represent the aforementioned theme. In compliance with the criticism and suggestions of the experts, the study has been re-arranged.

3- Findings and Interpretation: This research aiming to determine the metaphors that the university students generate about the concept of lecturer has revealed several significant findings. The first one of these findings is that the attendants have developed metaphors on 198 lecturers.

Another finding is that while looking at the metaphors which the university students have about the concept of lecturer, most of the university students have generated metaphors emphasizing on the negative aspects of these lecturers.

The most notable and interesting finding of this research is that the university students have generated more negative metaphors than the positive ones. In this research, the lecturers have been mostly associated with being a prison officer. In parallel with this, the theme of ‘a lecturer as an authority person’ has been the mostly observed metaphor theme. As to the secondly most observed theme, it has been the theme of ‘a lecturer as a mechanized being’. Inspecting the reasons of the metaphors that the university students have applied, they have expressed that the lecturers continuously give a lecture in the same manner; they select the method of transmitting and memorizing of the information rather than teaching it and they attend the lecture only for getting their salaries. Apart from these reasons, the inconsistent behaviors of the lecturers against the students are among the reasons as well for the mostly observed metaphors. Furthermore, the university students have mainly mentioned the features of orienting, leading and guiding by the lecturers rather than their positive aspects. There has been a quite interesting finding that solely three metaphors have been detected which emphasize on the lecturers’ sides of being a researcher; a scientist and a producer.

In addition, it has been observed that the university students have generated many positive and negative metaphors about their lecturers.

However, there have been considerably more negative metaphors on the lecturers. For sure, this result is attributable to the communication and interaction problems between the university students and their lecturers which should be already settled in fact. To sum up, there should be formed suitable environments for the lecturers in order for questioning and improving themselves in terms of training, education, communication and student relations.